

INFLUENȚA MEDIULUI ECONOMIC AL JUDEȚULUI BRĂILA ÎN ALEGEREA TRASEULUI EDUCAȚIONAL ELEVILOR

Strategia educației și formării profesionale propune dezvoltarea unui sistem accesibil, atractiv și competitiv, care să ofere servicii de educație și formare profesională de calitate pentru a răspunde relevant și rapid la cerințele oamenilor și economiei, prin gestionarea eficientă a resurselor disponibile.

Viziunea strategică asupra educației și formării profesionale din România este de a oferi tuturor persoanelor dreptul la învățătură în vederea dobândirii calificărilor și competențelor relevante, atât pentru dezvoltare personală, cât și pentru piața muncii, în contextul învățării pe parcursul întregii vieți.

Educația și formarea profesională a copiilor, tinerilor și adulților au ca finalitate principală formarea competențelor, înțelese ca ansamblu multifuncțional și transferabil de cunoștințe, deprinderi/ abilități și atitudini, necesare pentru:

- a) împlinirea și dezvoltarea personală, prin realizarea propriilor obiective în viață, conform intereselor și aspirațiilor fiecăruia și dorinței de a învăța pe tot parcursul vieții;
- b) integrarea socială și participarea cetățenească activă în societate;
- c) ocuparea unui loc de muncă și participarea la funcționarea și dezvoltarea unei economii durabile;
- d) formarea unei concepții de viață, bazate pe valorile umaniste și științifice, pe cultura națională și universală și pe stimularea dialogului intercultural;
- e) educarea în spiritul demnității, toleranței și respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
- f) cultivarea sensibilității față de problematica umană, față de valorile moral-civice și a respectului pentru natură și mediul înconjurător natural, social și cultural.

Prin Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2015-2020 (SEFP) se creează oportunități tuturor persoanelor pentru dezvoltarea personală și profesională în vederea dobândirii calificărilor și competențelor relevante pentru piața muncii și pentru creșterea competitivității economice, în contextul învățării pe parcursul întregii vieți.

Strategia educației și formării profesionale este complementară Strategiei Naționale pentru învățarea pe tot parcursul vieții 2015-2020 și Strategiei privind reducerea părăsirii timpurii a școlii și propune o viziune globală asupra dezvoltării/consolidării formării profesionale inițiale și continue. De asemenea, strategia ia în considerare prioritățile stabilite în Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020.

Strategia stabilește obiective și direcții de acțiune pe termen mediu și lung, sporind astfel flexibilitatea și garantând coerența întregului sistem. Strategia educației și formării profesionale este dezvoltată în jurul conceptelor cheie:

1. Relevanță
2. Acces și participare
3. Calitate
4. Inovare și cooperare

Strategia educației și formării profesionale pentru perioada 2015 - 2020 stabilește patru obiective strategice, realizate fiecare printr-un set de direcții de acțiune, astfel:

Obiectivul strategic 1: Îmbunătățirea relevanței sistemelor de FP pentru piața muncii

Acest obiectiv contribuie la dezvoltarea economică locală, regională și națională, luându-se în considerare disparitățile teritoriale existente în termeni de posibilități economice, acces și participare la FPA.

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

1. Actualizarea instrumentelor de descriere a ocupațiilor și calificărilor, a curriculumului și a auxiliarelor curriculare, pe nivelurile de calificare stabilite prin CNC, pentru o mai bună articulare între subsisteme, pentru facilitarea mobilității în educație și formare profesională și pentru creșterea relevanței pentru piața muncii
2. Dezvoltarea mecanismelor pentru anticiparea competențelor solicitate pe piața muncii, definirea profilurilor profesionale, în scopul dezvoltării/ revizuirii calificărilor în concordanță cu abilitățile și cunoștințele relevante pentru nevoile pieței forței de muncă și adaptarea programelor de învățământ la nevoile și tendințele pieței muncii
3. Monitorizarea inserției profesionale a absolvenților programelor de formare
4. Îmbunătățirea învățării la locul de muncă în formarea profesională
5. Îmbunătățirea mecanismelor de finanțare publică și privată a formării profesionale
6. Creșterea implicării partenerilor sociali în dezvoltarea sistemului de formare profesională

Obiectivul strategic 2: Creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională

Acest obiectiv definește modul în care sistemul de formare profesională se adresează beneficiarilor direcți, fie prin formare inițială, fie prin formare continuă, prin răspunsuri adecvate la nevoile persoanelor, angajatorilor și comunităților, în materie de formare profesională de calitate pentru piața muncii. Prin direcțiile de acțiune aferente acestui obiectiv strategic, este vizată o contribuție semnificativă la realizarea obiectivului major al Strategiei EU 2020 și anume creșterea ratei de ocupare, cu ținta de 75%.

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

7. Dezvoltarea marketingului programelor de formare profesională și al rezultatelor învățării dobândite în context nonformal și informal;
8. Îmbunătățirea orientării profesionale și a consilierii în carieră;
9. Consolidarea și flexibilizarea mecanismelor de recunoaștere și validare a rezultatelor învățării dobândite în context nonformal și informal;
10. Facilitarea accesului la programele de formare profesională din sistemul de învățământ pentru tineri, cu accent pe cei din mediul rural și din medii defavorizate, precum și populația roma.

Obiectivul strategic 3: Îmbunătățirea calității formării profesionale

Obiectivul susține cerințele de asigurare a calității pentru întregul sistem de formare profesională, esențiale pentru o contribuție recunoscută la creșterea competitivității economiei naționale și europene prin procese, sisteme și mecanisme de înaltă calitate, armonizate cu sistemele europene de calitate.

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

11. Dezvoltarea unui cadru național de asigurare a calității EFP la nivel de sistem
12. Asigurarea calității certificării rezultatelor învățării;
13. Îmbunătățirea competențelor persoanelor cu atribuții în furnizarea programelor de formare profesională din FPI și FPC și în evaluarea rezultatelor învățării dobândite în context formal, nonformal și informal;

14. Îmbunătățirea infrastructurii formării profesionale inițiale și continue;

15. Promovarea excelenței în EFP.

Obiectivul strategic 4: Dezvoltarea inovării și cooperării naționale și internaționale în domeniul formării profesionale

Pentru ca realizarea acțiunilor să fie eficientă și relevantă, este necesară cooperarea pentru valorizarea creativității și inovării, în cadrul unor parteneriate funcționale la toate nivelurile.

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

16. Dezvoltarea componentelor privind inovarea, creativitatea și spiritului antreprenorial din cadrul programelor de formare profesională;
17. Îmbunătățirea capacității instituționale a furnizorilor de formare profesională inițială și continuă și a comitetelor sectoriale de a accesa fonduri europene;
18. Dezvoltarea mobilității internaționale în formarea profesională;
19. Extinderea învățării mutuale și a schimbului de bune practici, în vederea asigurării premizelor pentru participarea la o piață a muncii europene incluzive.

Proiectul planului de școlarizare, pentru anul școlar 2016 - 2017, la nivelul județului Brăila, s-a realizează cu respectarea prevederilor documentelor strategice, respectiv Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI) și Planul Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI). Acesta cuprinde 100 de clase de a IX – a zi, distribuite astfel:

- 66 clase a IX – a învățământ liceal cu frecvență – zi;
- 34 clase a IX – a învățământ profesional al de 3 ani – zi.

Oferța educațională la clasa a IX – a învățământ liceal cu frecvență – zi este structurată astfel:

- Filiera Teoretică: 36 clase, din care:
 - o 22 clase profil real: 12 clase – matematică informatică, 10 clase științe ale naturii;
 - o 14 clase profil uman: 8 clase filologie, 6 clase științe sociale;
- Filiera Vocațională: 9 clase, din care:
 - o 3 clase sportiv;
 - o 1 clasă muzică;
 - o 1 clase teatru;
 - o 2 clase arte vizuale;
 - o 2 clase pedagogic.
- Filiera Tehnologică: 21 clase, din care:
 - o 9 clase profil tehnic;
 - o 8 clase profil servicii;
 - o 4 clase profil resurse naturale și protecția mediului.

Numărul claselor teoretice a fost redus la toate liceele datorită scăderii numărului absolvenților de clasa a VIII a.

Școlile din învățământul brăilean încearcă să se alinieze cerințelor pieței muncii, oferind calificări de nivelul 3 și 4, pentru formarea inițială, din domeniul agricultură, construcții și industrie textilă și pielărie, din păcate meseriile din aceste domenii nu sunt atractive pentru absolvenții claselor a VIII a, care preferă continuarea studiilor pe filiera teoretică sau pe filiera tehnologică, cu calificări din domeniul turism și alimentație, industrie alimentară și mecanică.

Începând cu anul școlar 2014 - 2015 a fost introdus învățământul profesional cu durata de 3 ani, după finalizarea clasei a 8-a, reglementat prin Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 3136/2013; acesta include o componentă semnificativă de pregătire practică, realizată în atelierelor școlii și la agentul economic (în primul an, această componentă reprezintă aproximativ 20% din timpul total alocat programului, în al doilea an aproximativ

60% din timp este alocat pregătirii practice, iar în anul al treilea, aproximativ 72% din timp este alocat pregătirii practice; pe parcursul celor trei ani sunt organizate stagii comasate de practică cu o durată totală de 24 săptămâni - 5 săptămâni în primul an, 9 săptămâni în anul al doilea și 10 săptămâni în cel de-al treilea an).

Dezvoltarea calificărilor profesionale care sunt oferite prin formarea profesională inițială, pe baza standardelor de pregătire profesională (SPP); acestea sunt elaborate pornind de la standardele ocupaționale și descriu rezultatele învățării (cunoștințe, abilități, atitudini) grupate în unități de rezultate ale învățării, corelate cu descriptorii de nivel din Cadrul național al calificărilor; o astfel de abordare constituie premisa pentru implementarea în România a Sistemului european de credite pentru educație și formare (ECVET) și asigurarea transparenței formării și certificării la nivel european.

Stabilirea cifrei de școlarizare se realizează pe baza cererii angajatorilor, iar existența contractului de pregătire practică pentru fiecare elev este o condiție prealabilă pentru aprobarea ofertei de școlarizare.

La nivelul județului Brăila există cereri ale agenților economici pentru formarea inițială, prin învățământ profesional cu durata de 3 ani, pentru diverse calificări din domenii, cum ar fi: mecanic, electric, electromecanic, construcții, confecții, turism și alimentație, industrie alimentară, agricultură, estetica și igiena corpului omenesc.

Pentru promovarea învățământului profesional și tehnic, Inspectoratul Școlar Județean Brăila desfășoară un program de consiliere și orientare a elevilor de clasa a VIII a și a familiilor acestora.

INSPECTOR ȘCOLAR GENERAL

Prof. dr. Cătălin CANCIU

Inspector școlar pentru ÎPT,

Prof. Daniela CONDEI